

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ THANH NIÊN, VẬN ĐỘNG THANH NIÊN

★ PGS, TS ĐỖ NGỌC NINH

● **Tóm tắt:** Đại hội XIII của Đảng xác định nhiệm vụ, giải pháp xây dựng, chỉnh đốn Đảng để Đảng lãnh đạo thực hiện thắng lợi mục tiêu: “phấn đấu đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa”⁽¹⁾. Trước mắt, “Đến năm 2030, kỷ niệm 100 năm ngày thành lập Đảng: là nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao”⁽²⁾; trong đó, có nhiệm vụ và giải pháp về công tác dân vận và nhấn mạnh công tác vận động thanh niên (VDTN) của hệ thống chính trị (HTCT). Để công tác VDTN đạt hiệu quả, cùng với việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa X “về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên...”, một vấn đề rất quan trọng cần thực hiện tốt là quán triệt sâu sắc và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và VDTN.

● **Từ khóa:** tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên, vận động thanh niên.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên

Về đặc điểm của thanh niên

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra những đặc điểm chủ yếu của thanh niên Việt Nam, gồm: trẻ tuổi, chiếm số đông trong dân cư; là tương lai của xã hội; chủ nhân tương lai nước nhà; sẵn sàng xả thân vì lý tưởng cao đẹp; nhanh nhạy tiếp thu cái mới; năng động sáng tạo, giàu ước mơ, có chí tiến thủ; luôn muốn thể hiện bản thân và khẳng định mình. Đặc biệt, thanh niên Việt Nam một lòng, một dạ đi theo Đảng làm cách mạng, không ngại khó khăn, gian khổ, hy sinh kể cả hy sinh tính mạng vì độc lập, tự do của dân tộc, cuộc sống ấm no, hạnh phúc của nhân

dân, vì Đảng, vì CNXH. Người viết: “ĐOÀN VIÊN VÀ THANH NIÊN TA NÓI CHUNG LÀ TỐT, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ”⁽³⁾; cán bộ thanh niên “...trẻ tuy chưa có một số ưu điểm như cán bộ già, nhưng họ lại hăng hái, nhạy cảm với cái mới, chịu khó học tập, cho nên tiến bộ rất nhanh”⁽⁴⁾.

Về vai trò của thanh niên

Một là, thanh niên Việt Nam là một bộ phận của dân tộc, gắn liền với vận mệnh của dân tộc. Người khẳng định: “Thanh niên là một bộ phận quan trọng của dân tộc, dân tộc bị nô lệ thì thanh niên cũng bị nô lệ. Dân tộc được giải phóng, thanh niên mới được tự do”⁽⁵⁾. Trong

thư *Gửi thanh niên An Nam* (năm 1925), lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc chỉ rõ những nguồn lực to lớn để phát triển đất nước, nhưng nhân dân vẫn bị áp bức, bóc lột, sống cuộc đời nô lệ, đất nước không phát triển. Nguyên nhân chủ yếu của tình trạng này là nhân dân ta thiếu tổ chức và thiếu người tổ chức; đặc biệt, thanh niên mỗi người một hướng, không có suy nghĩ và hành động đúng đắn, thống nhất để giải phóng đất nước, dân tộc, xây dựng và phát triển đất nước. Người xác định nhiệm vụ trọng yếu là phải sớm hồi sinh thế hệ thanh niên nước ta, đưa họ ra khỏi tình trạng hiện tại. Người viết: "...thanh niên của ta đang làm gì? Nói ra thì buồn, buồn lắm: họ không làm gì cả. Những thanh niên không có phương tiện thì không dám rời quê nhà; những người có phương tiện thì lại chìm ngập trong sự biếng nhác; còn những kẻ đã xuất dương thì chỉ nghĩ đến việc thỏa mãn tính tò mò của tuổi trẻ mà thôi! Hỡi Đông Dương đáng thương hại! Người sẽ chết mất, nếu đám thanh niên già cỗi của Người không sớm hồi sinh"⁽⁶⁾.

Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã đem trí tuệ và sức lực tìm cách hồi sinh thế hệ thanh niên nước ta, bằng cách tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa cộng sản, cách mạng giải phóng dân tộc cho thanh niên; trực tiếp mở lớp học ở Quảng Châu, Trung Quốc, soạn bài giảng và giảng dạy cho những thanh niên ưu tú, đào tạo họ thành những chiến sĩ cách mạng kiên trung. Những thanh niên ấy, đã trở thành những "hạt giống đỏ" trong tuyên truyền, giáo dục, hồi sinh thế hệ thanh niên nước ta và thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Thanh niên nước ta, được Đảng giáo dục, rèn luyện, một lòng, một dạ đi theo Đảng làm cách mạng giành chính quyền trong Cách mạng Tháng Tám năm 1945, đưa nhân dân ta thoát

cánh nô lệ, thanh niên được tự do, tiếp tục cùng toàn dân giành thắng lợi to lớn trong các cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược và trong xây dựng CNXH. Thanh niên thực sự đại diện cho sức sống mãnh liệt của dân tộc, của xã hội ta. Người viết: "Một năm khởi đầu từ mùa xuân, một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội"⁽⁷⁾.

Hai là, thanh niên là lực lượng xung kích, hăng hái trong cách mạng giải phóng dân tộc và trong xây dựng CNXH, bảo vệ Tổ quốc. Người đã luận giải rõ vận mệnh của thanh niên gắn liền và trực tiếp với vận mệnh của đất nước và dân tộc, "Vì vậy, thanh niên hăng hái tham gia cuộc đấu tranh của dân tộc"⁽⁸⁾. Khi giành được độc lập dân tộc, thanh niên tiếp tục là lực lượng hùng hậu, xung kích trong xây dựng CNXH và bảo vệ Tổ quốc. Người viết: "...thanh niên là lực lượng cơ bản trong bộ đội, công an và dân quân tự vệ, đang hăng hái giữ gìn trật tự, trị an, bảo vệ Tổ quốc;.. trong mọi công việc, thanh niên thi đua thực hiện khẩu hiệu: "Đâu cần, thanh niên có; việc gì khó, thanh niên làm"⁽⁹⁾.

Ba là, thanh niên là tương lai của xã hội, người chủ tương lai của nước nhà, một trong những nhân tố quyết định sự phát triển vững mạnh của đất nước trong tương lai. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, điều này, chỉ có thể thành hiện thực khi đất nước được độc lập, nhân dân được tự do. Người viết: "Ngày nay, ta đã được độc lập, tự do, thanh niên mới thật là người chủ tương lai của nước nhà"⁽¹⁰⁾; "Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy, nước nhà thịnh hay suy, mạnh hay yếu, một phần lớn là do các thanh niên"⁽¹¹⁾.

Bốn là, thanh niên gắn bó mật thiết với Đảng, bổ sung cho Đoàn những thanh niên tiêu biểu, góp phần để Đoàn là cánh tay đắc lực và đội hậu bị của Đảng, bổ sung cho Đảng những

đoàn viên ưu tú để trẻ hóa Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng.

Từ khi Đảng ra đời lãnh đạo cách mạng nước ta, các tổ chức của thanh niên được thành lập, hoạt động dưới sự lãnh đạo của Đảng, trong đó Đoàn Thanh niên cộng sản là lực lượng nòng cốt trong các tổ chức của thanh niên; giáo dục, rèn luyện và kết nạp những thanh niên tiêu biểu vào Đoàn; góp phần xây dựng Đoàn vững mạnh, thực sự là cánh tay đắc lực và đội hậu bị của Đảng; cung cấp cho Đảng những đoàn viên ưu tú, nguồn lực tổ chất mới, trẻ hóa Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng. Người viết: “Đoàn Thanh niên là cánh tay đắc lực và đội hậu bị của Đảng”⁽¹²⁾.

Năm là, thanh niên là lực lượng trực tiếp chăm lo, giáo dục, dìu dắt hiệu quả thiếu niên và nhi đồng. Người đã luận giải và chỉ rõ về lứa tuổi và tâm lý, thanh niên hiểu sâu tâm lý và dễ gần gũi thiếu niên và nhi đồng nên là lực lượng trực tiếp chăm lo, giáo dục, dìu dắt hiệu quả thiếu niên và nhi đồng. Người viết: “Đoàn Thanh niên là cánh tay và đội hậu bị của Đảng, là người phụ trách dắt dìu các cháu nhi đồng”⁽¹³⁾.

Về nhiệm vụ của thanh niên

Một là, xung kích trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Hai là, xung phong, đi đầu trong sản xuất, chiến đấu, xây dựng CNXH, bảo vệ Tổ quốc trong hiện tại và trong tương lai. Người chỉ rõ: “Đoàn viên và các đội thanh niên xung phong phải... xung phong đi đầu trong sản xuất, chiến đấu”⁽¹⁴⁾; cán bộ trẻ “là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ thanh niên già”⁽¹⁵⁾. Người nhấn mạnh: “Thời đại này là thời đại vẻ vang của thanh niên, mà thanh niên phải là những đội xung phong trên các mặt trận chính trị, kinh tế, khoa học, kỹ thuật”⁽¹⁶⁾; “Nhiệm vụ của thanh niên không phải là hỏi nước nhà đã cho

mình những gì. Mà phải tự hỏi mình đã làm gì cho nước nhà! Mình phải làm thế nào cho ích lợi nước nhà nhiều hơn? Mình đã vì lợi ích nước nhà mà hy sinh phấn đấu chừng nào”⁽¹⁷⁾.

Ba là, học tập nâng cao trình độ chính trị, trau dồi đạo đức cách mạng, nâng cao trình độ khoa học, kỹ thuật. Người viết: thanh niên “Muốn xứng đáng vai trò người chủ, thì phải học tập”⁽¹⁸⁾; đồng thời, nhấn mạnh thanh niên phải “Ra sức học tập nâng cao trình độ chính trị, văn hóa, khoa học kỹ thuật và quân sự để cống hiến ngày càng nhiều cho Tổ quốc, cho nhân dân”⁽¹⁹⁾. Bởi vì, “Xây dựng chủ nghĩa xã hội phải có máy móc, có kỹ thuật, có văn hóa... thanh niên phải học và học cho giỏi”⁽²⁰⁾. Người yêu cầu: “Thanh niên phải rèn luyện và thấm nhuần tư tưởng xã hội chủ nghĩa”⁽²¹⁾; “Phải trau dồi đạo đức của người cách mạng”⁽²²⁾. Trong thư gửi thanh niên (năm 1965), Người căn dặn thanh niên năm điều bổ ích và chỉ rõ: “Thanh niên bây giờ là một thế hệ vẻ vang, vì vậy cho nên phải tự giác, tự nguyện mà tự động cải tạo tư tưởng của mình để xứng đáng với nhiệm vụ của mình. Tức là thanh niên phải có đức, có tài. Có tài mà không có đức ví như một anh làm kinh tế tài chính rất giỏi nhưng lại đi đến thụt két thì chẳng những không làm được gì ích lợi cho xã hội, mà còn có hại cho xã hội nữa. Nếu có đức mà không có tài ví như ông Bụt không làm hại gì, nhưng cũng không lợi gì cho loài người”⁽²³⁾.

Bốn là, tích cực tham gia xây dựng Đảng, phấn đấu trở thành đoàn viên và đảng viên cộng sản.

Năm là, trực tiếp chăm lo, giáo dục, dìu dắt thiếu niên và nhi đồng.

2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về vận động thanh niên

Về nội dung vận động thanh niên

Một là, vận động, thuyết phục, đưa toàn bộ

thanh niên vào hoạt động trong các tổ chức của thanh niên, nòng cốt là Đoàn Thanh niên, thực hiện nhiệm vụ giành chính quyền, xây dựng CNXH, bảo vệ Tổ quốc. Trong những năm đầu của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, mặc dù bận nhiều việc rất trọng đại, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết thư khen ngợi, cổ vũ động viên các chiến sĩ Cẩm tử quân Thủ đô. Người viết: “Các em là đội cảm tử. Các em cảm tử để cho Tổ quốc quyết sinh. Các em là đại biểu cái tinh thần tự tôn, tự lập của dân tộc ta mấy nghìn năm để lại, cái tinh thần quật cường đó

đã kinh qua Hai Bà Trưng, Lý Thường Kiệt, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung, Phan Đình Phùng, Hoàng Hoa Thám truyền lại cho các em. Nay các em gan góc tiếp tục cái tinh thần bất diệt đó, để truyền lại cho nòi giống Việt Nam muôn đời về sau”⁽²⁴⁾. Khi Đảng đã giành được chính quyền, cần tập hợp thanh niên vào Hội

liên hiệp thanh niên, các hội thanh niên trong Hội liên hiệp thanh niên; Đoàn Thanh niên; Công đoàn và các tổ chức chính trị - xã hội.

Hai là, xây dựng Đoàn Thanh niên vững mạnh, nâng cao chất lượng hoạt động là lực lượng nòng cốt trong vận động thanh niên. Để đạt được điều này, Đoàn phải được xây dựng vững mạnh về tổ chức bộ máy, cán bộ, nâng cao chất lượng đoàn viên, coi trọng đổi mới nội dung, phương thức hoạt động. Người chỉ rõ: “...về phần mình, thì Đoàn phải nghiên cứu tìm ra nhiều hình thức và phương pháp thích hợp

để đoàn kết và tổ chức thanh niên một cách rộng rãi và vững chắc”⁽²⁵⁾; đồng thời “phải quan tâm đến đời sống, công tác và học tập của thanh niên, phải tránh thành kiến sống hẹp hòi cô độc”⁽²⁶⁾. Cán bộ Đoàn “cần phải đi sâu vào đời sống, hiểu rõ tâm lý của các lớp thanh niên và giúp đỡ họ giải quyết các vấn đề một cách thiết thực”⁽²⁷⁾.

Ba là, giác ngộ lý tưởng, đạo đức cách mạng, văn hóa, kỹ thuật, lao động và sản xuất, thể chất... cho thanh niên.

Trong Thư gửi các cán bộ giáo dục, học sinh, sinh viên các trường và các lớp bổ túc văn hóa, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: “Trong việc giáo dục và học tập phải chú trọng đủ mọi mặt, đạo đức cách mạng, giác ngộ xã hội chủ nghĩa, văn hóa, kỹ thuật, lao động và sản xuất”⁽²⁸⁾. Người luôn quan tâm đến giáo dục lịch sử dân tộc và giáo dục thể chất cho thanh

niên. Trong bài viết “Ý kiến về việc làm và xuất bản loại sách “Người tốt, việc tốt”, khi hỏi về công tác giáo dục lịch sử, Người đã nêu một số cuốn sách về lịch sử nước ngoài và truyện thần thoại nước ngoài, Người viết: “Các chú làm loại sách này cho ai đọc? Bác không phản đối việc giáo dục cho thanh niên ta những hiểu biết về thế giới, về lịch sử các nước, về những cái hay của loài người. Nhưng ta phải phân biệt cái gì nên làm trước, cái gì làm sau cho thiết thực và có ích. Trước kia, thực dân Pháp còn cai trị nước ta, có những người trí thức

“Các em là đội cảm tử. Các em cảm tử để cho Tổ quốc quyết sinh. Các em là đại biểu cái tinh thần tự tôn, tự lập của dân tộc ta mấy nghìn năm để lại, cái tinh thần quật cường đó đã kinh qua Hai Bà Trưng, Lý Thường Kiệt, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung, Phan Đình Phùng, Hoàng Hoa Thám truyền lại cho các em. Nay các em gan góc tiếp tục cái tinh thần bất diệt đó, để truyền lại cho nòi giống Việt Nam muôn đời về sau”.

HỒ CHÍ MINH

Việt Nam rất thông thuộc lịch sử, địa lý và các chuyện thần thoại của nước Pháp, của Hy Lạp và La Mã. Nhưng khi hỏi đến các vị anh hùng là tổ tiên, ông cha mình, hỏi đến địa lý nước mình thì mù tịt. Nay ta độc lập, tự do rồi, cố nhiên ta không đào tạo nên những con người như thế”⁽²⁹⁾.

Người là tấm gương để nhân dân nói chung, thanh niên nói riêng noi theo về rèn luyện thân thể; coi rèn luyện thân thể, bồi bổ sức khỏe là bốn phận của mỗi người dân yêu nước. Người viết: “...luyện tập thể dục, bồi bổ sức khỏe là bốn phận của mỗi một người dân yêu nước”⁽³⁰⁾.

Tại Đại hội toàn quốc lần thứ II Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam (năm 1956), Người căn dặn, đoàn viên, thanh niên “Phải rèn luyện thân thể cho khỏe mạnh. Khỏe mạnh thì mới có đủ sức để tham gia một cách dẻo dai bền bỉ những công việc ích nước lợi dân”⁽³¹⁾; “Giáo dục phải phục vụ đường lối chính trị của Đảng và Chính phủ, gắn liền với sản xuất và đời sống của nhân dân”⁽³²⁾.

Bốn là, giáo dục, rèn luyện thanh niên trở thành đảng viên cộng sản. Trong Di chúc, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: “Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”⁽³³⁾.

Năm là, bảo vệ thanh niên. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã luận giải sâu sắc tác hại của những thói quen, tập quán lạc hậu của quá khứ đối với nhân dân nói chung và đối với thanh niên nói riêng và chỉ rõ xóa bỏ những thói quen, tập quán lạc hậu đó, phải rất lâu dài, bền bỉ loại bỏ dần dần. Người nhấn mạnh phải bảo vệ thanh niên và nói một cách hình tượng, dễ hiểu: “Muốn lúa tốt thì phải nhổ cỏ cho sạch, nếu không, thì dù cây bừa có kỹ, bón phân nhiều, lúa vẫn xấu vì lúa bị cỏ dại át đi”⁽³⁴⁾. Đồng thời, phải

luôn quan tâm bảo vệ thanh niên trước những tác động tiêu cực của xã hội và những hoạt động lừa gạt của bọn phản động, thù địch hòng biến thanh niên thành lực lượng chống lại Đảng, Nhà nước, dân tộc và chế độ ta. Người nhấn mạnh: “Sự giáo dục thanh niên phải liên hệ vào dư luận của xã hội... để ngăn ngừa những cái gì có thể ảnh hưởng xấu đến thanh niên, để nâng cao tính cảnh giác của thanh niên”⁽³⁵⁾.

Về phương thức vận động thanh niên

Một là, VDTN bằng việc kết hợp sự nhiệt tình, hăng hái xung kích của thanh niên thành sức mạnh tổng hợp dưới sự lãnh đạo của Đảng. Các cấp ủy, tổ chức đảng, các tổ chức chính trị - xã hội tiến hành VDTN bằng các hoạt động dưới sự lãnh đạo của Đảng. Người viết: “Thanh niên ta rất hăng hái. Ta biết hợp lòng hăng hái đó lại và dìu dắt đúng thì thanh niên sẽ thành một lực lượng rất mạnh mẽ”⁽³⁶⁾.

Hai là, phát huy vai trò nòng cốt của Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam và Đoàn Thanh niên trong VDTN. Người chỉ rõ: “Tổ chức của Đoàn phải rộng hơn Đảng”⁽³⁷⁾ và yêu cầu Liên hiệp thanh niên Việt Nam và Đoàn Thanh niên, “...phải tìm mọi cách để gây dựng một phong trào thanh niên to lớn và mạnh mẽ”⁽³⁸⁾; Đoàn thanh niên “phải thật thà đoàn kết và hợp tác với anh chị em trong Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam”⁽³⁹⁾.

Ba là, VDTN bằng công tác giáo dục, nâng cao giác ngộ chính trị, đạo đức cách mạng, trình độ khoa học kỹ thuật và thể chất cho thanh niên. Người chỉ rõ cách giáo dục thanh niên, gồm: “Giáo dục thanh niên không thể tách rời mà phải liên hệ chặt chẽ với những cuộc đấu tranh của xã hội”⁽⁴⁰⁾; “Học phải đi đôi với hành, lý luận phải liên hệ với thực tế”⁽⁴¹⁾; “Trường Đại học, gia đình và đoàn thể thanh niên phải liên hệ chặt chẽ trong việc giáo dục

thanh niên⁽⁴²⁾, tạo thuận lợi cho thanh niên vui chơi hợp lý, lành mạnh, nhất là vui chơi tập thể. “Vui chơi lành mạnh là một bộ phận trong sự sinh hoạt của thanh niên. Trong vui chơi cũng cần có giáo dục nên cần có những thú vui chơi văn hóa, thể dục có tính tập thể và quần chúng⁽⁴³⁾.”

Bốn là, VDTN bằng hành động gương mẫu của các thành viên các tổ chức trong xã hội, nhất là đoàn viên, đảng viên. Từng thành viên của các tổ chức trong xã hội, nhất là đoàn viên, đảng viên cần gương mẫu, là những tấm gương cho thanh niên noi theo trong mọi hoạt động, kể cả trong quan hệ với bè bạn, đồng nghiệp, gia đình, xã hội, quan hệ với thanh niên, thiếu niên, nhi đồng và với các tổ chức đảng, chính quyền các cấp. Qua đó, thu hút đông đảo thanh niên vào Hội Liên hiệp thanh niên, phấn đấu, rèn luyện để trở thành đoàn viên. Để đạt được điều này, trước hết, “Thanh niên phải rèn luyện và thấm nhuần tư tưởng xã hội chủ nghĩa⁽⁴⁴⁾.” “Phải trau dồi đạo đức của người cách mạng⁽⁴⁵⁾”; đặc biệt coi trọng việc tự học, tự rèn. Người nhấn mạnh thanh niên phải: “Học ở trường, học ở sách vở, học lẫn nhau và học nhân dân⁽⁴⁶⁾.”

Người chỉ rõ, thành viên của các tổ chức trong xã hội, nhất là đảng viên, đoàn viên phải rèn luyện, phấn đấu và mẫu mực suốt đời, luôn luôn là những tấm gương và có sức hấp dẫn để VDTN hiệu quả. Bởi vì, “Một dân tộc, một đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân⁽⁴⁷⁾.” Đối với đảng viên, Người nhấn mạnh: “Đảng ta là một Đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần

kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, người đày tớ thật trung thành của nhân dân⁽⁴⁸⁾.”

Năm là, VDTN bằng các hoạt động bảo vệ thanh niên. Cần ngăn ngừa những tác động xấu từ các thói quen, tập quán lạc hậu của quá khứ và những tiêu cực trong xã hội, các tệ nạn xã hội đến thanh niên, đặc biệt là, ngăn chặn kịp thời sự tác động rất nguy hiểm của những tư tưởng, quan điểm sai trái, phản động của các thế lực thù địch. Coi trọng giáo dục thanh niên về tác hại, sự nguy hiểm của thói quen, tập quán lạc hậu, tiêu cực, tệ nạn xã hội, nhất là những tư tưởng, quan điểm sai trái, phản động. Đồng thời, Người nhấn mạnh: “Thanh niên cần phải chống tâm lý tự tư, tự lợi, chỉ lo lợi ích riêng và sinh hoạt riêng của mình. Chống tâm lý ham sung sướng và tránh khó nhọc. Chống thói xem khinh lao động, nhất là lao động chân tay. Chống lười biếng xa xỉ. Chống sinh hoạt ủy mị. Chống kiêu ngạo, giả dối, khoe khoang⁽⁴⁹⁾.” Đặc biệt quan tâm bảo vệ thanh niên bằng pháp luật và hoạt động của các cơ quan chức năng của Nhà nước. Người viết, giáo dục, bảo vệ thanh niên phải liên hệ với “lực lượng của Chính phủ⁽⁵⁰⁾.”

3. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên, vận động thanh niên trong công tác vận động thanh niên của hệ thống chính trị hiện nay

Công tác VDTN của HTCT là toàn bộ hoạt động của các tổ chức trong HTCT dưới sự lãnh đạo của Đảng trong xây dựng, ban hành các quyết định của từng tổ chức, tổ chức thực hiện và kiểm tra, giám sát để các quyết định được thực hiện thắng lợi, góp phần thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và VĐTN để công tác VĐTN của từng tổ chức trong HTCT đạt hiệu quả trong điều kiện hiện nay, cần:

Một là, quán triệt, nhận thức sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về đặc điểm, vai trò, nhiệm vụ của thanh niên; nội dung và phương thức VĐTN; chỉ ra cụ thể những điểm đó thể hiện trong thời kỳ đổi mới hiện nay để có các quyết định đúng đắn, tổ chức thực hiện thắng lợi.

Hai là, đặc biệt coi trọng lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam thực sự là tổ chức rộng rãi tập hợp hết thảy thanh niên; xây dựng Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh là lực lượng nòng cốt trong Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam, đối xung kích, hậu bị tin cậy của Đảng trong mọi hoạt động thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ hội, đoàn, nhất là cán bộ chủ chốt, người đứng đầu đủ phẩm chất, năng lực, uy tín ngang tầm nhiệm vụ; đẩy mạnh phát triển và nâng cao chất lượng hội viên, đoàn viên.

Ba là, đổi mới mạnh mẽ tổ chức bộ máy của tổ chức Đoàn; tập trung xây dựng, nâng cao chất lượng tổ chức Đoàn ở xã, phường, thị trấn, doanh nghiệp ngoài khu vực kinh tế nhà nước.

Bốn là, đổi mới mạnh mẽ, hiệu quả nội dung, phương thức hoạt động của hội, đoàn đáp ứng nguyện vọng, đem lại lợi ích thiết thực, chính đáng cho thanh niên, đoàn viên, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu, nhiệm vụ công cuộc đổi mới.

Năm là, tiếp tục thực hiện mạnh mẽ, hiệu quả Nghị quyết Trung ương 4 khóa X của Đảng “về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa” kết hợp với thực hiện

nhiệm vụ, giải pháp công tác VĐTN do Đại hội XIII của Đảng đề ra.

Sáu là, tập trung giải quyết đúng đắn, hiệu quả những bức xúc của thanh niên hiện nay, như: việc làm, bảo đảm thu nhập và đời sống; nâng cao trình độ mọi mặt; tạo các điều kiện thuận lợi để thanh niên cống hiến và trưởng thành □

Ngày nhận bài: 16-2-2022; Ngày phản biện: 25-2-2022; Ngày duyệt đăng: 24-3-2022.

(1), (2) ĐCSVN: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.112, 112.

(3), (4), (14), (21), (29), (33), (44), (47), (48) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2002, tr.510, 211, 211, 19, 556, 510, 19, 557, 510.

(5), (8), (10), (17), (18), (49) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.7, Sđd, tr.398, 398, 398, 455, 211, 455.

(6) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.2, Sđd, tr.143-144.

(7), (30) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.4, Sđd, tr.167, 212.

(9), (15), (16), (20), (22), (27), (37), (45) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.13, Sđd, tr.299, 298, 188, 471, 89, 91, 47, 89.

(11), (24), (38) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.5, Sđd, tr.185, 3, 216.

(12), (13) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.15, Sđd, tr.77, 77.

(19) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.14, Sđd, tr.619.

(23) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.11, Sđd, tr.399.

(25), (26), (28), (32), (39), (41) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.10, sđd, tr.439, 439, 190, 190, 439, 190.

(31), (35), (36) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.8, Sđd, tr.264, 331, 331.

(34), (43) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.6, Sđd, tr.448, 427.

(40), (42), (50) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.9, Sđd, tr.265-266, 266, 625.

(46) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.19, Sđd, tr.364.